

Motion

1984/85: 2048

Marianne Stålberg och Nils-Olof Gustafsson Skogsskadorna i Jämtlands län

Jämtlandssången av Wilhelm Peterson-Berger:

Så tåga vi tillsamman
bort mellan Jämtlands gröna ängar,
bort mellan nyland, som prunka,
fulla av bröllopsblomsters prakt
Så skåda vi med gamman
hän emot berg i blåa fjärran
hän över sjöar, strömmar, skogar,
alltjämt kring bygder på vakt.

Fagert är landet, som blev vår lott
och arvedel!
Så firom dess fågning nu med sång
och stråkars spel!
Så tändom ånyo det hopp,
som våra fäder närt:
för slit och mödor av fröjd och sol
ett mått oss beskärt.

Härjedalssången av Per Nilsson-Tannér:

Det sveper från saviga skogar en il
med doft av linnéa och kåda.
Den drar över ödemarksmoarnas mil,
över myr, över hed, över fjällarnas ked
till bygder, där människor råda.

En hälsning från vidderernas Härjeådal,
den gamla och goda och glömda,
där bäckarna brusa och vinden går sval
genom glesnande skog, där hacka och plog
bröt tegar så blyga och gömda.

Du fagra men fattiga ödemarksland
med stråvsamma döttrar och söner.
Ni timrade byar på brinkarnas sand,
ni odlade mark men levde av bark
och gingo till Herren med böner.

Det sveper omkring oss i dag som en il
med dofter från mila och svedja,
ett eko från hacka och slägga och kil,
ifrån gärde och teg, ifrån ridstig och väg,
från dalen och fjällarnas kedja.

Som framgår av de vackra Härjedals- och Jämtlandssångerna är vi jämtlänningar och härjedalingar mycket stolta över vår vackra natur. Skogen är en avgörande resurs för länet och befolkningen och det är ett livsvillkor för Jämtlands län att förutsättningen för skogsbruket inte försämras.

Jämtlands län är ca 50 000 km² till ytvidden, varav 54 % består av produktiv skogsmark. Andelen produktiv skogsmark av riket är 12 %. Skogsmarkerna i länet är basen för en omfattande produktion av råvara för skogsindustrier inom och utom Jämtlands län.

Enligt budgetpropositionen, bilaga 11, "är skogsnäringen dessutom en av våra viktigaste exportnäringar. Den har utomordentligt goda förutsättningar att medverka till en förbättrad balans i våra utrikesbetalningar. Skogens betydelse för landets ekonomi och välbefinnande motiverar att skogsmarken som produktionsresurs tas till vara på bästa sätt och så att även andra intressen, som t. ex. friluftsliv och rekreation kan tillgodoseas."

Vi vill verkligen stryka under detta och samtidigt uttrycka vår oro över att skogsskadorna utbreder sig över vårt land även om skadorna hittills inte är av den omfattning som råder i vissa andra länder. Även till Norrlands inland har skadorna visat sig komma, vilket vi anser vara speciellt alarmerande på grund av den avgörande betydelse skogs- och turistnäringen har i denna del av landet.

Enligt uppgifter från länsstyrelsen i Jämtlands län har länet trots fördelaktigt geografiskt läge och gynnsamma berg- och jordarter tecken på försurningsskador. I strömmande vatten har s. k. surstötar skadat fisk och bottenfauna i Härjedalen och i vissa högfjällsområden. Under den senaste tiden har t. o. m. skogsskador av samma typ som i Västtyskland rapporterats från Härjedalen.

Som en av basnäringarna i länet har skogsbruket, som ovan nämnts, en mycket stor betydelse för sysselsättningen och den regionala balansen. I vissa kommuner spelar skogsbruket t. o. m. en helt dominerande roll. Även om andra näringsgrenar såsom industri och inte minst turism kan bedömas komma att utvecklas proportionsvis snabbare i länet än det arealbetonade skogsbruket, så kommer skogsbruket att också i framtiden ha den största betydelsen för sysselsättningen i många glesbygder och för bevarandet av en levande landsbygd. Man får heller inte glömma den stora betydelse skog och mark har för den inhemska länsbefolkningens eget friluftsliv.

Budgetpropositionen konstaterar att ökningen av skogsskadorna nu är ett av våra allvarligaste problem och måste därför snabbt åtgärdas. Vi håller med om detta och eftersom skogsnäringen och turismen har en så avgörande betydelse i Jämtlands län anser vi att snabba åtgärder måste till för att kartlägga och åtgärda skadorna i länet.

Enligt tillgängliga uppgifter finns ännu inte tillräckliga kunskaper om skadornas orsaker och i vilken takt de fortskrider, vilket gör att man inte kan göra långsiktiga prognoser.

Vi hemställer därför

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att kartlägga och åtgärda skogsskadorna i Jämtlands län.

Stockholm den 25 januari 1985

MARIANNE STÅLBERG (s)

NILS-OLOF GUSTAFSSON (s)